

Nye samiske utgivelser – nyhetsbrev september 2012

For barn og ungdom:

Siri Broch Johansen: Eatnanspáppastallan

Skuespill for barn og ungdom på nordsamisk.

Menneskene spiller ball med jordkloden. Solen og Gud misliker menneskenes grådighet. De spør huldra om hjelp, men huldra trenger selv hjelp fra det rett barnet for å kunne gjøre noe. Hvordan skal hun klare å finne det rette barnet blant alle de ødelagte barna? Mens huldra leter så

lider jordklodens beboere under den ene katastrofen etter den andre.

Siri Broch Johansen fra Tana i Finnmark har tidligere gitt ut barneboka *Sára beaivegirji* (*Saras dagbok* i norsk versjon).

ISBN: 978-82-8263-112-9. ČálliidLágádus, 2012. 53 s. 100.-

Bánnogáhku

Det kjente norske eventyret om pannekaka oversatt til nordsamisk. Illustrasjoner av Liisa Helander. Boka har tegnspråkillustrasjoner som hjelp og motivasjon for voksne som ønsker å bruke tegn- og kroppsspråk når de leser eventyret sammen med barn.

ISBN: 978-82-8263-064-1. ČálliidLágádus, 2012. 120.-

Alf Prøysen: Gihcci mii máhtii lohkat logi rádjái

Gihcci mii máhtii lohkat logi rádjái (Geitekillingen som kunne telle til ti) er en kjent fortelling skrevet av Alf Prøysen. Fortellingen er oversatt til nordsamisk og illustrert av Liisa Helander. Boka har tegnspråkillustrasjoner som hjelp og motivasjon for voksne som ønsker å bruke tegn- og kroppsspråk når de leser eventyret sammen med barn.

ISBN: 978-82-8263-065-8. ČálliidLágádus, 2012. 120.-

Ann-Helén Laestadius: Hitta hem

Laestadius har nå gitt ut den fjerde boken om den samiske jenta Agnes som bor i Solna utenfor Stockholm og som har røtter i Soppero i Norrbotten hvor besteforeldrene og kjæresten Henrik bor.

Det er sommerferie og for første gang skal Henrik besøke Agnes i Solna. Kommer han til å passe inn her og kan han tenke seg en framtid der sammen med Agnes? Hun er full av forventninger, men besøket blir ikke helt slik hun hadde tenkt seg.

Svensk tekst. Anbefalt aldersgruppe: 12-15 år.

ISBN: 9789129681970. Rabén & Sjögren, 2012. 315 s. 109.- (kan kjøpes gjennom cdon.no)

Sigbjørn Skåden: Samer

Hvem er samene? Hvordan lever de? Hva betyr det å være same?

Boka gir en god innføring i samisk historie, språk og kultur krydret med humoristiske illustrasjoner av Ketil Selnes.

Aldersgruppe: 8-12 år. Norsk tekst.

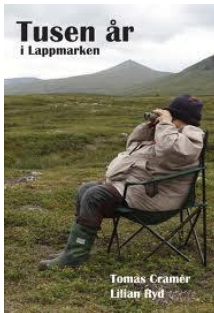
Boka er også utgitt i nordsamisk versjon: *Sámit*. Kjøpt inn av Norsk kulturråd.

ISBN: 9788202377007. CappelenDamm, 2012. 78 s. 179.- (kan også kjøpes bl.a. gjennom haugenbok.no)

Sámit: ISBN: 9788202377014. CappelenDamm, 2012. 65 s. 179.- (kan også kjøpes bl.a. gjennom haugenbok.no)

Sakprosa for voksne:

Tomas Cramér, Lilian Ryd: Tusen år i Lappmarken - juridik, skatter, handel och storpolitik

I dagens debatt sies det ofte at samer har vært et folk uten skriftlig dokumentasjon på sine rettigheter. Det motsatte er tilfelle. I svenske arkiv finnes skriftlig dokumentasjon gjennom 700 år. Siden 1300-tallet var samene så viktige for staten at de hadde jaktrettigheter på samme nivå som adelen. De hadde eiendomsrett til land og vann, lav skatt og fritak fra krigstjeneste. Fra 1602 hadde samene egne ledermøter i riksdagen. I mer enn 300 år satt det samer som jurymedlemmer i alle Lappmarkens domstoler. Med industrialismen på 1800-tallet ble alle rettigheter brutt ned. Rettssamfunnet opphørte å gjelde i Lappmarken. Staten lot lovboken stå uåpnet når skoger, malm og vannkraft skulle utnyttes. Boka gir et overblikk over hendelsesforløpet gjennom århundrene og fram til i dag. Svensk tekst.

ISBN 978-91-86621-30-8. Ord&Visor Förlag, 2012. 234 s. 199.- Kan kjøpes gjennom cdon.no

Aage Solbakk: Nature heals – Guvhlláruššan – an Introduction to the Tradition of Sami Folk Medicine

En kort innføring i nordsamenes folkemedisinske tradisjon. De viktigste kildene som er brukt i denne framstillingen er innsamlingsarbeider om planter og andre tradisjoner i samisk folkemedisin gjort av Just Qvigstad, Adolf Steen og legen Per Hock. Ut fra disse kildene kan man trekke den slutning at noen samiske legeråd har oppstått og blitt videreutviklet i det samiske miljøet, mens andre er lån fra andre kulturer og blitt tilpasset samiske brukere. Engelsk utgave av heftet *Naturen leger – Guvhlláruššan – en innføring i samisk folkemedisinsk tradisjon*.

ISBN: 978-82-8263-110-5. ČállidLágádus, 2012. 40 s. 140.- (kan kjøpes bl.a gjennom haugenbok.no)

AV-media – musikk, film, lydbøker:

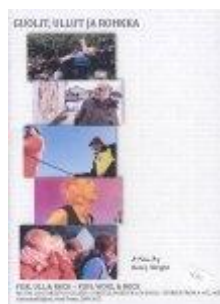

Niko Valkeapää: ÄÄ (CD)

Sangeren og poeten Niko Valkeapää har gitt ut sitt andre album dette året. På sitt femte album leverer han fengende, utadvendt og eksperimentell samisk pop inspirert av musikk fra åttitallet. Referansene går til artister som Talk Talk, David Bowie og Japan. Med seg har han som vanlig musikeren og produsenten Georg Buljo som også har komponert musikken. De kaller musiksjangeren for Arctic

Art Music. ÄÄ har fått gode kritikker i norsk presse.

DPP 514. Duippit, 2012. 1 CD. 169.- (kan kjøpes fra cdon.no og platekompaniet.no)

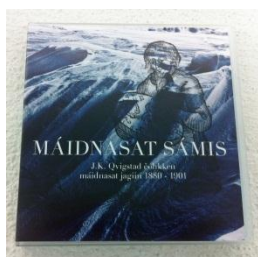
Guolit, ullut ja rohkka – fish, wool & rock – fisk, ull & rock (DVD)

Guolit, ullut ja rohkka er en DVD som består av fem kortfilmer med portretter fra Kåfjord i Nord-Troms. De gir et innblikk i tre generasjoners forhold til samiske kulturuttrykk i en samtid hvor tradisjonelle næringer og ny skaperkraft går hånd i hånd. Hver film er på ca. 14 minutter og er godt egnet som undervisningsfilm i grunnskolen og videregående skole.

Filmene er laget av Reni Jasinski Wright i årene 2009-2012. Norsk og samisk tale.

Teksten på engelsk.

Reni Wright, 2012. 1 DVD, 63 min. 590.- (kan kjøpes gjennom savedesign.no eller jorunn@riddu.no)

Máidnasat Sámis - J.K. Qvigstad čohkken máidnasat jagiin 1880-1901 (lydbok)

Denne lydbok er ett utvalg av de fortellinger J.K Qvigstad samlet inn blant samer under slutten av 1800-tallet. Bøkene 'Lappiske eventyr og sagn' (1927-1929) er en rik kilde til samisk fortellertradisjon. Lydboken er innlest på nordsamisk.

ISBN 978-91-978810-3-6. Sámi Kompania, 2012. 5 CD. SEK 360:- Kan bestilles

gjennom: Ájtttes webb-shop.

Edel Olsen
Rådgiver
Troms fylkesbibliotek
Samisk bibliotektjeneste i Tromsfylke

Mer informasjon om utgivelsene finnes på:

<http://samiskbibliotektjeneste.wordpress.com/>